

In het gebouw van de Montessorischool komt het onderwijsconcept optimaal tot zijn recht. De lokalen zijn beneden en boven rond een grote gezamenlijke hal geplaatst. Het is volledig onzichtbaar en niet te merken dat de toekomstige appartementen, door een slimme

ontwerpoplossing, volwaardig mee zijn ontworpen. Bij het afnemen van de leerlingenpiek kan de schoolfunctie deelsgewijs afgestoten worden en tegelijkertijd volwaardig doorfunctioneren.

Montessorischool Parijsch, Culemborg Basisschool / Schoolwoningen

De opgave

Er zijn schoolwoningen gebouwd voor de piekopvang met een budget voor een gewone basisschool. Leraren en directie bepaalden, samen met de gemeente, het bijzondere PvE voor deze Montessorischool: dit specifieke onderwijs moest uitgevoerd kunnen worden met een optimaal functionerend onderwijsprogramma.

Eén van de lastigste wensen voor ons was de groepering van alle lokalen rond een centrale hal. Dit leek haaks te staan op de systematiek van woningen in de latere fase, die in principe naast elkaar geschakeld worden met een privé-buitenruimte. Onze eerste ontwerpschetsen zijn vooral gericht geweest op een ontwerp waar alle belangen volwaardig ingevuld konden worden in een simpele bouwsystematiek.

De plattegronden

Het hoofdontwerp levert een zeer flexibel gebouw op. Alle lokalen liggen rond een grote gezamenlijke hal van 153 m² op de begane grond en van 88 m² op de etage. De hallen zijn door een vide met elkaar verbonden.

Nieuwe onderwijswensen in de toekomst kunnen makkelijk ingevuld worden door de wanden tussen lokalen en hal te verplaatsen.

Een tweede leven

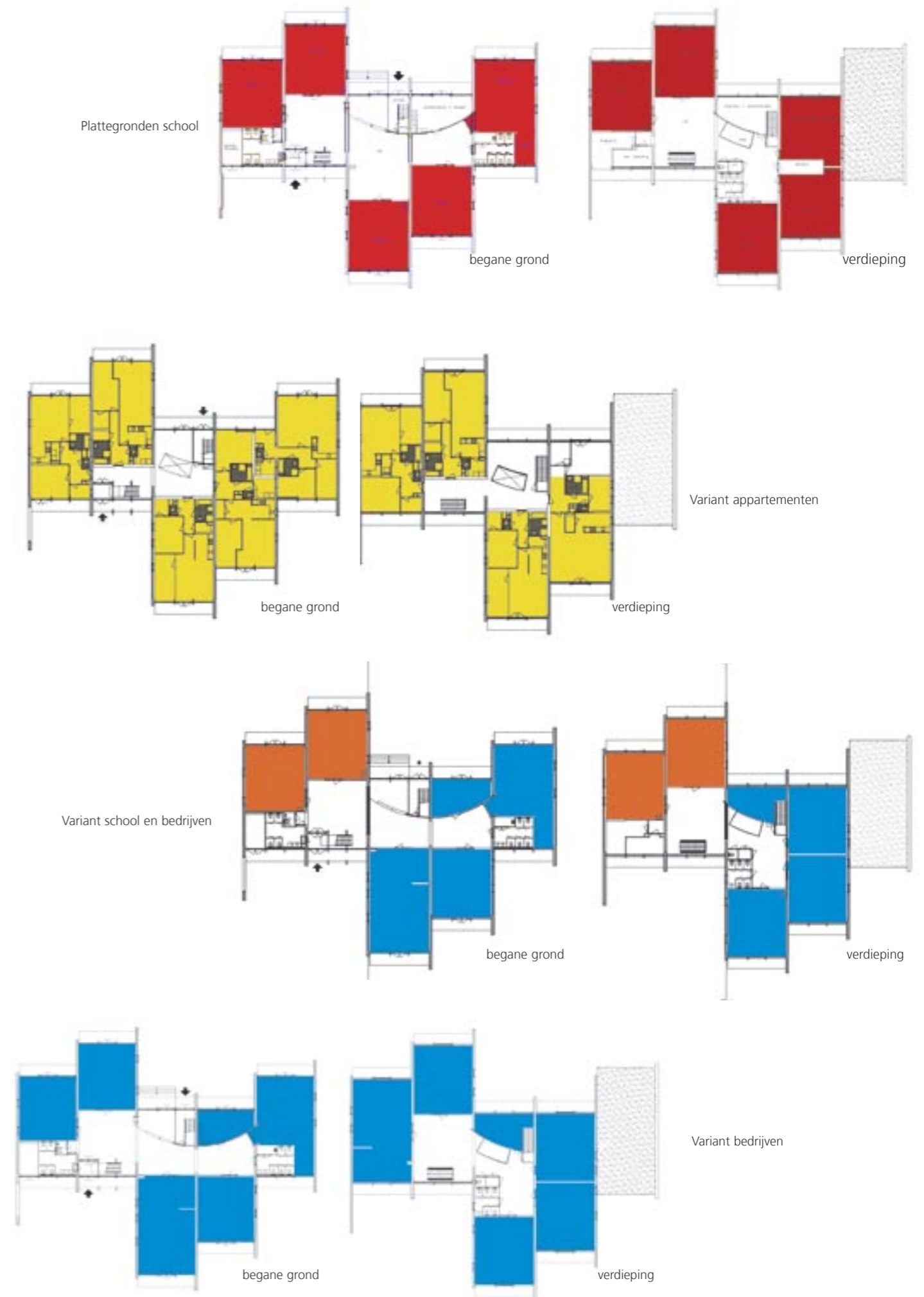
De gemeente Culemborg kan deze school vijftien jaar na realisatie voor een ander doel gebruiken. Op dat moment zullen de afschrijvingskosten lager zijn dan die van noodlokale zouden zijn geweest.

Het nabij gelegen winkelcentrum bepaald het toekomstige gebruik: appartementen, praktijkruimtes of een klein kantorencomplex. Deze mogelijkheden worden bij afstoting van de onderwijsfunctie uiterst simpel, snel en goedkoop gerealiseerd.

Deelsgewijze afstoting mogelijk. Alle bouwkundige voorwaarden daarvoor zijn nu reeds in het complex ingebouwd.

Voor het vergroten van eventuele toekomstige woningen of kantoren wordt later een deel van de hal gebruikt.

Op de etage zijn mogelijkheden voor balkons nu reeds ingebouwd. De hoogte onder de afgewerkte plafonds bedraagt 3 meter. Prettig voor de school en een ingebouwde flexibiliteit ten behoeve van toekomstige gebruiksmogelijkheden

Architectuur

In het ontwerp zijn de bouwvolumes zijn zichtbaar gemaakt door de draagstructuur buiten de schil door te trekken. De krachtige wanden vormen gezamenlijk een spannende ritmische, plastiek. De extra grote steen benadrukt de grote maat van de muren. De afdekking bestaat uit een in kleur gemoffeld en op maat gemaakt aluminium profiel. De kleine vierkante raampjes die op verschillende hoogtes in de wanden zijn aangebracht doorbreken de grote maat op eigenzinnige en intrigerende wijze.

Doordat de school oost-west gesitueerd is en de wanden aan de noordzijde extra ver voor het bouwvolume uitsteken ontstaat een warme, luwe buitenruimte voor de lokalen.

De invulling is heel licht gehouden, met een luchtig spel van horizontale en verticale stroken, verlevendigd door het kleu-

renspel met zachte kleuren blauw/groen en geel.

Op enkele plekken zijn de borstweringspanelen weggelaten, zodat vanuit de klas een sterke relatie binnen-buiten ontstaat. De articulatie in de gevel is het laatste onderdeel in het ritmische spel. In de puin op de begane grond zijn – tot op een hoogte van 2.50 meter - betonnen penantjes opgenomen in de kleur van het metselwerk.

Op vloerhoogte steekt een sterke horizontale band uit, waar de zonwering in opgenomen kan worden.

Ook in de enorme luifel is in de detaillering een buitenzonwering opgenomen. Naar gelang het ritme van de wanden is de luifel meer of minder geprononceerd aanwezig, maar ze versterkt in alle gevallen de warme luwe zone voor de lokalen.

Interieur

In de centrale hal is een ruim podium gemaakt dat met een dubbele deur over gaat in het buitenpodium. Kinderen kunnen hier naar hartelust spelen en hun creativiteit ten volle uitleven. Het podium en de lerarenkamer op de begane grond en de directiekamer op de eerste etage vormen samen een uiterst fijnzinnig vormgegeven en gedetailleerd interieurelement in de hal. De gebogen wand van de lerarenkamer is bekleed met horizontale stroken kastanje-fineer. Deuren, raamopeningen en uitgiftelukkig zijn in dit patroon opgenomen. Het warme hout en de ronding bepalen, samen met de kleur, de sfeer in beide centrale halruimten.

De wereld van het klaslokaal houdt niet op bij de buitenwand. In de lokalen is steeds een strook zichtbaar waar de baksteen naar binnen loopt. De relatie tussen binnen en buiten wordt tevens versterkt door de betonnen penantjes in de puien. Verder biedt het gegeven dat ieder lokaal twee of meer kleine raampjes in de zijge-vel heeft die op verschillende hoogtes zitten, een wisselend en verrassend uitzicht en steeds een andere 'kleur' licht.

De begane grond lokalen hebben een dubbele deur in de grote lichte puien, naar de overdekte en beschutte zone voor het lokaal. Op de eerste etage zijn de dubbele deuren uitgevoerd als franse balkons.

Kleur

Kleur is belangrijk voor de belevingswereld van het kind. Het Montessorionderwijs heeft daar duidelijke ideeën over. De uitgangspunten van het onderwijzend personeel hebben tot een zeer uitgebreid kleurenplan geleid waarin met zachte kleuren in verschillende nuances iedere ruimte een eigen kleurenpalet heeft gekregen.

Voor de toiletten is een standaardtegel gekozen met veel harmoniserende kleuren. Deze zijn at random in een kleurige strook geplaatst.

Projectinformatie

Basisschool 9 klassen
mogelijk om later te wijzigen in
kantoren /appartementen

Ontwerp/uitvoering: 1999-2000

Opdrachtgever: Gemeente Culemborg

Project architecten: Anke Colijn,
Frank Breedevelde en Ton van Eck

Aannemer: Bolton BV Bouwonderneming,
Woerden

Constructeur: Constructiebureau de Prouw BV

Adviseur installaties: EWG techniek bv

Bruto m²: 1100 m²

Bouwkosten excl. BTW: € 843.500 m²

